

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης 597/2012

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Τμήμα Γ'

Συνεδρίαση της 3^{ης} Δεκεμβρίου 2012

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Ιωάννης Σακελλαρίου, *Αντιπρόεδρος ΝΣΚ.*

Μέλη: Χριστόδουλος Μπότσιος, Μιχαήλ Απέσσος, Ιωάννα Καραγιαννοπούλου, Ανδρέας Γραμματικός, Παναγιώτης Σπανός, *Νομικοί Σύμβουλοι.*

Εισηγήτρια: Αικατερίνη Γαλάνη, *Πάρεδρος ΝΣΚ.*

Αρ. ερωτημ.: Το υπ' Το υπ' αριθμ. πρωτ. 87861/A1/31-7-2012 έγγραφο της Δ/σης Εκκλησιαστικής Διοίκησης -Τμήμα Α', της Γενικής Διεύθυνσης Θρησκευμάτων, Γενικής Γραμματείας Θρησκευμάτων του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Περίληψη ερωτημ.: Ερωτάται αν θα πρέπει να εγγραφεται στον ετήσιο προϋπολογισμό του Πανελληνίου Ιερού Ιδρύματος Ευαγγελιστρίας Τήνου (εν συντομία Π.Ι.Ι.Ε.Τ.) και στη συνέχεια να καταβάλλεται, εισφορά 5% επί των ακαθαρίστων εισπράξεων του Ιδρύματος υπέρ του Δημοτικού Λιμενικού Ταμείου Τήνου -Άνδρου, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 13 του Κανονισμού 8/1970 της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, που διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 7 παρ. β περ. 4 του ν. 349/1976.

Επί του ως άνω ερωτήματος το Γ' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε ομόφωνα ως ακολούθως:

I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ:

Από το έγγραφο ερώτημα και τα συνοδευτικά στοιχεία του φακέλου, προκύπτουν, σχετικά με το εξεταζόμενο ερώτημα, τα εξής πραγματικά στοιχεία:

Δυνάμει του άρθρου 142 παρ. 1 του από 19 Ιανουαρίου του έτους 1939 βασιλικού διατάγματος «Περί Κωδικοποίησης των περί λιμενικών Ταμείων κειμένων διατάξεων» (ΦΕΚ Α' 24), ορίστηκε σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) επί των ακαθαρίστων εσόδων του Πανελληνίου Ιερού Ιδρύματος Ευαγγελιστρίας Τήνου και υπέρ του (τότε) Λιμενικού Ταμείου πόλεως Τήνου, η ετήσια εισφορά του Ιδρύματος, η οποία είχε θεσπιστεί με το άρθρο 2 του ν. ΑΦΖ/1887 και υπό τους όρους και προϋποθέσεις των λοιπών διατάξεων του εν λόγω νόμου, η οποία (εισφορά) στη συνέχεια, με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 13 του Κανονισμού 8/1970 της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, που διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 7 παρ. β περ. 4 του ν. 349/1976, μειώθηκε σε ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%).

Η αιτιολογική βάση της θεσπίσεως της τακτικής αυτής συνδρομής υπέρ του Λιμενικού Ταμείου Τήνου ήταν αρχικά, όπως προκύπτει από τη σχετική διάταξη των άρθρων 1 και 2 του ν. ΑΦΖ/1887, η κατασκευή λιμένος στην πόλη της Τήνου, ενώ στη συνέχεια, με την διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 142 του από 19-1-1939 β.δ/τος, ορίστηκε ότι η εν λόγω εισφορά υπάγεται στα κοινωφελή έργα του Ιδρύματος για το νησί -όπως αυτά περιγράφονται στην παρ. 2 της εν λόγω διάταξης- στα οποία περιλαμβάνονται και τα λιμενικά έργα.

Μετά τη συγχώνευση, με το π.δ. 704/1981 (ΦΕΚ Α' 173), των Λιμενικών Ταμείων του Ν. Κυκλάδων, -μεταξύ των οποίων και του Λιμενικού Ταμείου Τήνου-, στο ενιαίο Λιμενικό Ταμείο Νομού Κυκλάδων, θεωρήθηκε καταργηθείσα από το Π.Ι.Ι.Ε.Τ, εκ της παραπάνω αιτίας, η υποχρέωσή του αυτή και έπαυσε να καταβάλλεται η επίμαχη εισφορά, της οποίας ζητήθηκε η επανενεργοποίηση, - μετά τη σύσταση, με το άρθρο μόνο του π.δ. 125/2001 (ΦΕΚ Α' 113), Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Τήνου- Άνδρου» με έδρα το Δήμο Τήνου-, με το υπ' αριθμ. πρωτ/λου 3/11-12-2001 έγγραφο του εν λόγω Ταμείου προς τη Διοικούσα Επιτροπή του Ιδρύματος, εν συνεχεία, δε, και με τα υπ' αριθμ. πρωτ.

στον προϋπολογισμό του, του έτους αυτού, λόγω μεγάλων αναγκών εκτέλεσης έργων στο λιμάνι της Τήνου.

Μετά από αίτημα της Δ.Ε. του Ιδρύματος, υποβλήθηκε στο ΓΝΣ του (τότε) ΥΠΕΠΘ, από την αυτή (ερωτώσα) υπηρεσία, το υπ' αριθμ. πρωτ. 16523/Α1/7-3-2003 ερώτημα, για το εάν η ως άνω θεσπισθείσα, αρχικά υπέρ του Λιμενικού Ταμείου Τήνου, εισφορά του 5% εξακολουθεί να ισχύει και μετά την εφαρμογή του άρθρου μόνου του π.δ. 125/2001, υπέρ του ήδη συσταθέντος ΝΠΔΔ με την επωνυμία «Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Τήνου-Ανδρου» και σε καταφατική περίπτωση υπό ποιες προϋποθέσεις τελεί η εφαρμογή της διάταξης αυτής, όπου αναφερόταν ότι «το Ιερό Ίδρυμα έπαυσε να διαθέτει το ως άνω ποσοστό (5%) για τον ανωτέρω σκοπό, δοθέντος ότι η εν λόγω εισφορά αφορούσε και διετίθετο σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, αποκλειστικά και μόνο για την εκτέλεση κοινωφελών έργων, στα οποία συγκαταλέγονταν τα λιμενικά, της νήσου Τήνου (παρ. 2 του άρθρου 142 του β.δ/τος της 14/19-1-1939 και άρθρα 8 παρ. 1, 10 και 33 του Ν.3775/1929)».

Το εν λόγω ερώτημα διαβιβάστηκε εν τέλει στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους του (τότε) Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, που ήταν το μόνο αρμόδιο να ασκεί έλεγχο νομιμότητας επί των εγγραφών του προϋπολογισμού του Ιδρύματος, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 13 του Κανονισμού 8/1970 της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, που διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 7 παρ. β περ. 4 του ν. 349/1976 και με το υπ' αριθμ. πρωτ. 2/22061/0094/13-5-2003 έγγραφό της, (που κοινοποιήθηκε και στο Π.Ι.Ι.Ε.Τ), η αρμόδια 39^η Δ/ση Ν.Π.Δ.Δ. του Γ.Λ.Κ. αποφάνθηκε ότι από το σύνολο των διατάξεων, που τέθηκαν υπόψη της, δεν προκύπτει ρητή κατάργηση της εν λόγω εισφοράς και επομένως εξακολουθεί η ισχύς των διατάξεων που την προβλέπουν και διατηρείται νόμιμα το δικαίωμα της εγγραφής αυτής στον ετήσιο προϋπολογισμό του Ιδρύματος.

Κατόπιν αυτών το Λιμενικό Ταμείο επανήλθε, απευθυνόμενο στη Διοικούσα Επιτροπή του Ιδρύματος, (αρ. πρωτ. 185/3-5-2004), ζητώντας και πάλι να αποδοθεί η σχετική εισφορά για το έτος 2003, αφού δεν υπήρχε, κατά την άποψή της, κανένα νομικής ή διοικητικής φύσεως κώλυμα, που να αναστέλλει τη λήψη της σχετικής απόφασής της, βεβαιώνοντας εκ νέου ότι το ποσόν της ετήσιας εισφοράς θα αποδίδεται εξ ολοκλήρου και αποκλειστικά στην αντιμετώπιση επειγουσών αναγκών

συντήρησης και βελτίωσης των λιμενικών υποδομών της πόλης της Τήνου, όπως προβλέπεται από τις σχετικές διατάξεις.

Απαντώντας στο ως άνω αίτημα του Ταμείου, με το από 17-8-2004 έγγραφό της, η Δ.Ε. του Ιδρύματος του γνώρισε ότι αποφάσισε, κατά πλειοψηφία, την απόρριψη του εν λόγω αιτήματος, για τους λόγους, που αναφέρονται στο έγγραφο αυτό, ισχυριζόμενη μεταξύ άλλων, ότι το καταργηθέν Λιμενικό Ταμείο Ν. Κυκλάδων δεν είχε κανένα δικαίωμα απόληψης εισφοράς, για να το αποκτήσει στη συνέχεια το νεοσύστατο «Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Τήνου-Άνδρου», το οποίο θεωρείται νέο ν.π.δ.δ., καθώς το καταργηθέν «Λιμενικό Ταμείο Τήνου», για το οποίο προνοεί και στο οποίο αναφέρεται το τρίτο εδάφιο του άρθρου 13 του 8/1970 Κανονισμού της ΔΙΣ, δεν υφίσταται πλέον .

Ο Γενικός Γραμματέας Θρησκευμάτων, με το υπ' αριθμ. πρωτ. 599/27-12-2011 έγγραφό του προς τον Πρόεδρο της Δ.Ε. του Ιδρύματος, στα πλαίσια του διαχειριστικού ελέγχου, που ασκεί το Υπουργείο Παιδείας στην περιουσία του Ιδρύματος, ζήτησε ενημέρωση σχετικά με τη μη εμφάνιση, σε απολογισμούς προηγούμενων ετών, της καταβολής της προβλεπόμενης επιχορήγησης από το Π.Ι.Ι.Ε.Τ. στο «Λιμενικό Ταμείο Τήνου-Άνδρου», ή όπως αλλιώς αυτό ονομαζόταν στο παρελθόν, ο δε Πρόεδρος, αυτής, με το υπ' αριθμ. πρωτ/λου 313/2-12-2012 έγγραφό του προς το Γενικό Γραμματέα Θρησκευμάτων, ζήτησε την παραπομπή του θέματος στο ΝΣΚ, οπότε και υποβλήθηκε το εν θέματι ερώτημα.

II. ΚΡΙΣΙΜΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.

- Στα άρθρα **1, 2 και 4 του Ν. ΑΦΖ' της 28/5/1887** (ΦΕΚ 141) ορίζονταν τα εξής:

Άρθρο 1. *«Τα δυνάμει του υπό στοιχ. ΨΞΖ' νόμου του έτους 1878 περί οδοποιΐας της Τήνου εκ των εισοδημάτων του ιερού Ναού της Ευαγγελιστρίας διαθέσιμα κεφάλαια **επιτρέπεται να διατεθώσιν υπέρ της κατασκευής λιμένος εν τη πόλει της Τήνου.***

Τα κεφάλαια ταύτα, άμα τη κυρώσει του παρόντος νόμου, θέλουσιν εισαχθή εν τη Εθνική Τραπέζη δια λογαριασμόν του Λιμενικού Ταμείου Τήνου».

Άρθρο 2. *«Το εκ δραχμών παλαιών 15,000 δυνάμει του άνω νόμου ετησίως διατιθέμενον ποσόν υπέρ της οδοποιΐας της Τήνου αυξάνεται εις 30,000 νέας δραχμάς **και διατίθεται αποκλειστικώς υπέρ του λιμενικού ταμείου της***

πόλεως Τήνου. Η υποχρέωσις αυτή της ετησίας καταβολής των 30,000 δραχμών άρχεται από του έτους 1887 συμπεριλαμβανομένου».

Άρθρο 4. **«Μετά την ολοσχερή περαίωσιν του έργου και την απόσβεσιν του συνομολογηθησομένου χρεωλυτικού δανείου, η ανωτέρω ετησία του ναού επιχορήγησις θέλει περιορισθή εις το δια του νόμου ΨΞΖ 'ωρισμένον ποσόν και διατεθή προς συντέλεσιν του εν τω άρθρω 3 του άνω νόμου επονομαζομένου συμπλέγματος των οδών της νήσου Τήνου, εκτός της οδού από της πόλεως Τήνου μέχρι του λιμένος Πανόρμου, ης, ως εθνικής, η δαπάνη επιβαρύνει το ταμείον της εθνικής οδοποιΐας».**

• Περαιτέρω στο άρθρο **142 του από 14/19-1-1939 β.δ/τος** (ΦΕΚ Α' 24), που τιτλοφορείται *«Περί της συνδρομής του Ιερού Ιδρύματος Ευαγγελιστρίας υπέρ των λιμένων της νήσου Τήνου»* ορίστηκαν τα εξής:

Άρθρο 142. (α) άρθρ.1 και 3 Ν.Δ.6 Σεπτ.1925, β) παρ.1 άρθρ.8, άρθρ.10 και 33 του Νόμ.3775, γ) άρθρ.3 πλην της παρ.1 του Α.Ν.1099/1938).

«1. Το κατά το άρθρο 2 του Νόμου ΑΦΖ' της 28 Μαΐου 1887 διατιθέμενον εκ των ετησίων εισοδημάτων του ιερού ναού της Ευαγγελιστρίας ποσόν υπέρ του Λιμενικού Ταμείου Πόλεως Τήνου, ορίζεται 10% επί των ακαθαρίστων εισοδημάτων του εν λόγω Ναού, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των διατάξεων του ρηθέντος Νόμου. Η εισφορά αυτή του ιερού ναού υπάγεται εις τα Κοινωφελή έργα, άτινα προαφαιρούνται κατά το άρθρο 4 του Νόμου 3079 της 4^{ης} Ιουνίου 1924 προ της ενεργείας της αυτόθι οριζομένης καταθέσεως των ημίσεων περισσευμάτων εις την Εθνικής Τράπεζαν.

2. Η Επιτροπή του Ιερού Ιδρύματος του εν Τήνω Ιερού Ναού της Ευαγγελιστρίας, δικαιούται να αναγράφη, εν των προϋπολογισμώ κονδύλια ή και να ζητή εκτάκτους πιστώσεις δια τας διάφορους εμφανιζομένας ανάγκας της νήσου, ως και δια τα κοινωφελή έργα, τα αφορώντα το τε ιερόν ίδρυμα, τα λιμενικά έργα της νήσου και τας κοινότητας της νήσου. **Ως κοινωφελή έργα θεωρούνται η κατασκευή μεγάλου ναού, τα έργα της υδρεύσεως, τα λιμενικά έργα, τα εν γένει εξυγιαντικά της νήσου, τα της στεγάσεως των προσκυνητών, η διαχάραξις και κατασκευή νέας Λεωφόρου Ευαγγελιστρίας μέχρι του λιμένος Τήνου, τα της οδοποιΐας και ρυμοτομίας της πόλεως Τήνου και τα τούτοις συμπαρομαρτούντα. Ως**

κοινωνική έργα θεωρούνται επίσης η ίδρυσις φιλανθρωπικών και εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων ως και η ίδρυσις λαϊκών οικημάτων.

3.....4. Επιτέπεται όπως διατεθώσιν εκ του γενικού Ταμείου του ιδρύματος πρόσδοι αυτού προς εξυπηρέτησιν τοκοχρεωλυτικών δανείων.....δια την ολοκληρωτικήν εκτέλεσιν των εξής έργων:

- α) του λιμένος της πόλεως Τήνου μόνον,
- β) των δικτύων υδρεύσεως και υδρονομής της πόλεως
- γ) υποστέγων επαρκών όπως περιλάβωσιν όλους τους προσκυνητάς.....

Προς εκτέλεσιν των άνω έργων η Επιτροπή του Ιδρύματος προέρχεται εις συνεννόησιν προκειμένου μεν περί των έργων του λιμένος μετά της Λιμενικής Επιτροπής.....».

• Στο **άρθρο 13 του Κανονισμού της Δ.Ι.Σ. 8/1970** (ΦΕΚ Α'81), που διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. β της παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 349/1976 (βλ. αμέσως κατωτέρω), ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 13. «Ο προϋπολογισμός του Ι.Ι.Ε. συντάσσεται μερίμνη της Διοικούσης Επιτροπής, ψηφίζεται υπ' αυτής εντός του Α'15νθημέρου του μηνός Νοεμβρίου εκάστου έτους και εγκρίνεται ακολούθως υπό της Μονίμου επί των Οικονομικών Συνοδικής Επιτροπής εντός του Δεκεμβρίου εκάστου έτους. Κατά Φεβρουάριον εκάστου έτους υποβάλλεται υπό της Διοικούσης Επιτροπής ο απολογισμός του προηγούμενου έτους εις την Μ.Σ.Ε. επί των Οικονομικών προς έγκρισιν.....

Εις τον προϋπολογισμόν εκάστου έτους εγγράφονται τα υπό των κειμένων διατάξεων προβλεπόμενα ποσοστά επί των ακαθαρίστων εισπράξεων του Ι.Ι.Ε. το υπέρ του Δήμου ποσοστόν αυξάνεται εις 10%, το δε υπέρ του Λιμενικού Ταμείου μειούται εις 5%».

• Περαιτέρω στο **άρθρο 7 παρ. α' και β' αριθμ. 4 του Ν. 349 της 12/19.6.1976** «Περί διοικήσεως του Πανελληνίου Ιερού Ιδρύματος Ευαγγελιστρίας Τήνου» (Α' 149) ορίζονται τα εξής:

Άρθρον 7. «α. Πάσα διάταξις αφορώσα εις διαχείρισιν και λειτουργίαν του Ιερού ιδρύματος Τήνου, καταργηθείσα δια του Ν.Δ. 126/1969, επανέρχεται εν ισχύι, εφ' όσον δεν αντίκειται εις το γράμμα και το πνεύμα των διατάξεων του παρόντος.

β. Κατ' εξαίρεσιν διατηρούνται εν ισχύι :

1)4) **Το άρθρον 13 του κανονισμού 8/70 (ΦΕΚ 81 Α`) τροποποιουμένων των εδαφίων 1 και 2 της παραγράφου 1, ως ακολούθως :** "Ο προϋπολογισμός του Ι.Ι.Ε. συντάσσεται μερίμνη της Διοικούσης Επιτροπής, ψηφίζεται υπ' αυτής εντός του Α` δεκαπενθημέρου του μηνός Νοεμβρίου εκάστου έτους και εγκρίνεται Υπουργείου Οικονομικών εντός του Δεκεμβρίου εκάστου έτους. Κατά Φεβρουάριον εκάστου έτους υποβάλλεται υπό της Διοικούσης Επιτροπής ο απολογισμός του προηγούμενου έτους εις το Υπουργείον Οικονομικών, προς έγκρισιν".

Σχετικά με τα παραπάνω, με τη διάταξη της **παρ. 4 του άρθρου 39 του Ν. 4024/2011** (ΦΕΚ Α' 226) ορίστηκε ότι: «*Η προβλεπόμενη από τις διατάξεις του νόμου 281 της 24/27 Οκτωβρίου 1936 ή από άλλη ειδική ή γενική διάταξη έγκριση των προϋπολογισμών, των τροποποιήσεων αυτών, των απολογισμών και των ισολογισμών των νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή των ειδικών λογαριασμών, από τον Υπουργό Οικονομικών, καταργείται. Της παρούσας διάταξης εξαιρούνται οι φορείς που εποπτεύονται από τον Υπουργό Οικονομικών*».

• Στα άρθρα **1, 2 και 3 του π.δ. 704/1981** «περί συγχωνεύσεως των Λιμενικών Ταμείων του Νομού Κυκλάδων εις εν υπό τον τίτλον Λιμενικών Ταμείον Νομού Κυκλάδων» (ΦΕΚ Α' 173), ορίστηκαν τα εξής:

Άρθρο 1. «*Τα Λιμενικά Ταμεία Αδάμαντος Μήλου, Αμοργού, Άνδρου, Απολλωνίας Σίφνου, Δρυοπίδος Κύθνου, Θήρας, Ίου, Κέας, Μυκόνου, Νάξου, Πάρου, Σερίφου Σύρου, Τήνου, συγχωνεύονται εις εν υπό τον τίτλον Λιμενικών Ταμείον Νομού Κυκλάδων και με έδραν την πόλιν της Ερμουπόλεως Σύρου.*

Άρθρο 2. «*Περιοχή δικαιοδοσίας του νέου Λιμενικού Ταμείου ορίζονται τα παράλια ολοκλήρου του Νομού Κυκλάδων.....*».

Άρθρο 3. «**1. Το εκ της συγχωνεύσεως προερχόμενον Λιμενικών Ταμείον Νομού Κυκλάδων υπεισέρχεται εις άπαντα τα δικαιώματα και υποχρεώσεις των εις αυτό συγχωνευομένων Λιμενικών Ταμείων και υποχρεούται να μεριμνά δια την κατασκευήν και συντήρησιν των Λιμενικών έργων της περιοχής του αναλόγως των οικονομικών αυτού δυνατοτήτων, της σπουδαιότητος και του επείγοντος εκάστου έργου.**

2. Τα υφιστάμενα Ταμειακά υπόλοιπα παρ' εκάστου των συγχωνευομένων Λιμενικών Ταμείων, διατίθενται αποκλειστικώς και μόνον δι' εκτέλεσιν έργων των λιμένων της περιοχής των».

• ΣΤΙΣ **παρ. 1**, [όπως αυτή ίσχυε πριν την αντικατάστασή της με την παρ. 5 του άρθρου 26 του Ν. 3013/2002 (ΦΕΚ Α' 102)], **2 και 7**, [η οποία διατηρείται εν ισχύ όσον αφορά το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Τήνου -Άνδρου, όπως συνάγεται από το συνδ. των παρ. 1 και 8 του άρθρου 46 του Ν. 4071/2012 (ΦΕΚ Α' 85)], **του άρθρου 28 του Ν. 2738/1999** (ΦΕΚ Α' 180) ορίζονται τα εξής:

«1. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Εμπορικής Ναυτιλίας και μετά από σύμφωνη γνώμη του Δημοτικού ή Νομαρχιακού Συμβουλίου, μπορούν να μεταφέρονται σε δήμους ή νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, αρμοδιότητες υφιστάμενων κατά τη δημοσίευση του παρόντος Λιμενικών Ταμείων. Με όμοια προεδρικά διατάγματα μπορούν να καταργούνται υφιστάμενα Λιμενικά Ταμεία.

2. Οι μεταφερόμενες αρμοδιότητες ασκούνται από δημοτικά ή νομαρχιακά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή ειδικές δημοτικές ή νομαρχιακές υπηρεσίες της παραγράφου 6, που συνιστώνται με τα ανωτέρω προεδρικά διατάγματα, στους αντίστοιχους δήμους ή νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, αποκλειστικά γι' αυτόν το σκοπό. Τα νομικά αυτά πρόσωπα λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 410/1996 (ΦΕΚ 231 Α'), που διέπουν τα δημοτικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και εκείνες του π.δ. 30/1996 (ΦΕΚ 21 Α'), που αφορούν τα αντίστοιχα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης.....

Τα νομικά αυτά πρόσωπα φέρουν την επωνυμία "Λιμενικό Ταμείο ...", όπου η λέξη "Ταμείο" ακολουθεί το όνομα του οικείου δήμου ή νομαρχιακής αυτοδιοίκησης που το συνιστά.

7. Τα Δημοτικά ή Νομαρχιακά Λιμενικά Ταμεία και οι δήμοι ή οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις στην περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου, με τη δημοσίευση των οικείων διαταγμάτων υπεισέρχονται, αυτοδικαίως, σε όλα τα κινητά και ακίνητα περιουσιακά στοιχεία, πόρους, δικαιώματα, εν γένει, και υποχρεώσεις των Λιμενικών Ταμείων που καταργούνται ή και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων που μεταφέρονται.

• Στη συνέχεια, με το **άρθρο μόνο του π.δ. 125/2001**, «Μεταφορά αρμοδιοτήτων του Λιμενικού Ταμείου Ν. Κυκλάδων στους Δήμους Ανδρου, Εξωμβούργου, Κορθίου, Τήνου, Υδρούσας και στην Κοινότητα Πανόρμου Τήνου» (ΦΕΚ Α' 113), που εκδόθηκε, κατ' εξουσιοδότηση των προαναφερομένων παρ. 1 και 2 του άρθρου 28 του Ν. 2738/1999 (ΦΕΚ Α' 180), ορίστηκαν τα ακόλουθα:

Άρθρο μόνο. «**Μεταφέρονται οι αρμοδιότητες του Λιμενικού Ταμείου Ν. Κυκλάδων** που αφορούν τους Δήμους Ανδρου, Εξωμβούργου, Κορθίου, Τήνου, Υδρούσας και την Κοινότητα Πανόρμου Τήνου **στους Δήμους και στην Κοινότητα αυτή, και συστήνεται Ν.Π.Δ.Δ** το οποίο θα φέρει την επωνυμία "**Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Τήνου – Ανδρου**" με έδρα το Δήμο Τήνου, το οποίο θα λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ/τος 410/95 (Α, 231) και θα ασκεί τις αρμοδιότητες σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 28 του Ν. 2738/99.

2. Η εφαρμογή του παρόντος αρχίζει από το διορισμό των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του συνιστώμενου Δημοτικού Λιμενικού Ταμείου Τήνου - Ανδρου.....».

ΙΙΙ. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ- ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ.

1. Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Κανονισμού 8/1970 της Δ.Ι.Σ. το στην Τήνο ευρισκόμενο ιερό Ίδρυμα και ο Ναός της Ευαγγελιστρίας αποτελούν ενιαίο Εκκλησιαστικό Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου υπό το όνομα «Πανελλήνιον Ιερόν Ίδρυμα Ευαγγελιστρίας Τήνου», το οποίο τελεί υπό την εποπτεία της Εκκλησίας και της Πολιτείας [βλ. και άρθρο 1 του ν. 349 της 12/19.6.1976 «Περί διοικήσεως του Πανελληνίου Ιερού Ίδρύματος Ευαγγελιστρίας Τήνου» (Α' 149) «*Το Πανελλήνιον Ιερόν ίδρυμα της Ευαγγελιστρίας Τήνου επανέρχεται ως ενιαίον νομικόν πρόσωπον δημοσίου δικαίου υπό την εποπτείαν του Κράτους.*].

Η διαχείριση της περιουσίας του Ίδρύματος υπόκειται σε έλεγχο, που ασκείται από το Τμήμα Α'-Εκκλησιαστικών Διοικητικών Θεμάτων- της Δ/σης Εκκλησιαστικής Διοίκησης της Γενικής Δ/σης Θρησκευμάτων, που υπάγεται στη Γενική Γραμματεία Θρησκευμάτων του Υ.ΠΑΙ.Θ.Π.Α., [άρθρο 5 παρ. 2 εδαφ. α' του Π.Δ. 147/1976 «Οργανισμός Κ.Υ. ΥΠΕΠΘ», σε συνδ. με άρθρο 1 παρ. 2 εδαφ. β' αρ. 1 του Π.Δ. 417/1987 (ΦΕΚ Α' 186), «Σύσταση Γ.Γ.Θ. στο ΥΠΕΠΘ» και άρθρο 1 παρ.

1 α' του Π.Δ. 339/1990 (ΦΕΚ Α' 135) για σύσταση Γενικής Δ/σης Θρησκευμάτων, (βλ. και άρθρο 3 π.δ.85/2012 ως ισχύει, Ίδρυση Υ.ΠΑΙ.Θ.Π.Α.).]

2. Με τις διατάξεις των άρθρων 1,2 και 4 του Ν. ΑΦΖ'(1507)/1887 ορισμένο ποσόν (30,000 νέων δραχμών) ετησίως διατιθέμενο, από τα εισοδήματα του ιερού ναού της Ευαγγελιστρίας Τήνου υπέρ της οδοποιΐας του νησιού, διατέθηκε από του έτους αυτού, αποκλειστικά υπέρ του λιμενικού ταμείου Τήνου, για την κατασκευή λιμένα στην πόλη αυτή, υπό τον όρο ότι μετά την ολοσχερή περαίωση του έργου αυτού, η ετήσια, αυτή, επιχορήγηση του ναού, μειούμενη σε 15,000 δραχμές, διατεθεί για την κατασκευή του συμπλέγματος των οδών του νησιού.

Ακολούθως, με τη διάταξη του άρθρου 142 παρ. 1 του β. δ/τος της 14/19-1-1939 (ΦΕΚ Α' 24), ορίστηκε ότι η, διατιθέμενη για τον ως άνω σκοπό και με την απ' αυτό προβλεπόμενη διαδικασία, εισφορά, από τα ακαθάριστα ετήσια εισοδήματα του ιερού ναού της Ευαγγελιστρίας υπέρ του Λιμενικού Ταμείου πόλεως Τήνου, που θεσμοθετήθηκε ως άνω, με τη διάταξη του άρθρου 2 του ν. ΑΦΖ/1887, ορίζεται σε ποσοστό 10% επ' αυτών και υπάγεται στα κοινωφελή έργα, (όπως αυτά ορίζονται στην παρ. 2 του αυτού άρθρου). Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 1 παρ. 2 του ανωτέρω β. δ/τος, το, αρχικά δικαιούχο, Λιμενικό Ταμείο Τήνου, αποτελούσε ίδιον νομικό πρόσωπο με έδρα τη πόλη της Τήνου, διοικούμενο από Λιμενική Επιτροπή κ.λ.π. (βλ. άρθρο 2 άνω β.δ/τος).

Εν συνεχεία, με το άρθρο 13 παρ. 1 τρίτο εδάφιο του 8/1970 Κανονισμού της Δ.Ι.Σ. (ΦΕΚ Α' 81), που διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 7 παρ. β περ. 4 του ν. 349 της 12/19-6-1976 «περί διοικήσεως του Πανελληνίου Ιερού Ιδρύματος Ευαγγελιστρίας Τήνου» (ΦΕΚ Α' 149), η ως άνω εισφορά υπέρ του άνω νομικού προσώπου, Λιμενικού Ταμείου Τήνου, μειώθηκε στο 5% ετησίως, επί των ακαθαρίστων εισοδημάτων του Ιδρύματος.

3. Με το άρθρο 1 του π.δ/τος 704/1981 (ΦΕΚ Α' 173), το μέχρι τότε υφιστάμενο, ως αυτοτελές νομικό πρόσωπο, Λιμενικό Ταμείο Τήνου, με έδρα την Χώρα Τήνου, συγχωνεύθηκε με τα Λιμενικά Ταμεία των άλλων νησιών του Νομού Κυκλάδων, από την οποία συγχώνευση προήλθε νέο Ν.Π.Δ.Δ., με την επωνυμία «Λιμενικό Ταμείο Ν. Κυκλάδων», έδρα την Ερμούπολη και περιοχή δικαιοδοσίας τα παράλια ολοκλήρου του Νομού Κυκλάδων κ.λ.π. (άρθρο 2 ως άνω π.δ/τος). Σύμφωνα με το άρθρο 3 του ίδιου ως άνω π.δ. το εκ της συγχωνεύσεως

προερχόμενον Λιμενικόν Ταμείον Νομού Κυκλάδων υπεισήλθε σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των σ' αυτό συγχωνευομένων Λιμενικών Ταμείων, υποχρεούμενο να μεριμνά για την κατασκευή και συντήρηση των λιμενικών έργων της περιοχής του, ανάλογα με τις οικονομικές του δυνατότητες, τη σπουδαιότητα και το επείγον εκάστου έργου, ενώ με την παρ. 2 του αυτού άρθρου ορίστηκε ρητά ότι τα υφιστάμενα ταμειακά υπόλοιπα καθενός εκ των συγχωνευομένων Λιμενικών Ταμείων, θα διατίθενται αποκλειστικά και μόνον για την εκτέλεση έργων των λιμένων της περιοχής τους.

4. Μετά την ως άνω νομική μεταβολή, που επήλθε με την κατάργηση του Λιμενικού Ταμείου Τήνου και τη σύσταση του Λιμενικού Ταμείου Ν. Κυκλάδων, ενόψει και της διάταξης του άρθρου 8 παρ. 2 εδ. α του ν. 3775/1929, που όριζε ότι: *«Προκειμένου όμως περί αναγραφής εν τω προϋπολογισμώ του Ιδρύματος κονδυλίων αφορώντων Ιδρύματα εκτός νήσου Τήνου, χρειάζεται προς τούτο η ψήφιση ειδικού νόμου»*, το Ίδρυμα σταμάτησε να διαθέτει το ως άνω ποσοστό (5%) για τον ανωτέρω σκοπό, με το σκεπτικό ότι η εν λόγω εισφορά αφορούσε και διετίθετο, σύμφωνα με τα προαναφερόμενα, αποκλειστικά και μόνο για την εκτέλεση λιμενικών έργων στο νησί της Τήνου.

5. Με το άρθρο 28 του Ν. 2738/1999 (ΦΕΚ Α' 180) και ίδια των παρ. 1,2 και 3 αυτού παρασχέθηκε η, με προεδρικά διατάγματα, δυνατότητα μεταφοράς αρμοδιοτήτων από υφιστάμενα, κατά τη δημοσίευση του νομοθετήματος αυτού, Λιμενικά Ταμεία, σε νέα Ν.Π.Δ.Δ., που συνιστώνται συγχρόνως, με τα ίδια π. δ/τα, στους αντίστοιχους Δήμους, αποκλειστικά για το σκοπό αυτό, με την επωνυμία «Λιμενικό Ταμείο...», την οποία ακολουθεί το όνομα του οικείου Δήμου, ή της Ν.Α. που το συνιστά, λειτουργούντα με τις αναφερόμενες σ' αυτό διατάξεις. Ρητά αναφέρεται στην παρ. 7 του αυτού ως άνω άρθρου 28, ότι, με τη δημοσίευση των οικείων ως άνω διαταγμάτων, τα ούτω συνιστώμενα Δημοτικά ή Νομαρχιακά Λιμενικά Ταμεία υπεισέρχονται αυτοδίκαια σε όλα τα περιουσιακά στοιχεία, πόρους δικαιώματα και εν γένει υποχρεώσεις των μεταφερομένων αρμοδιοτήτων από το υφιστάμενο λιμενικό ταμείο.

Σε εκτέλεση των ως άνω διατάξεων εκδόθηκε το π.δ. 125/2001 (ΦΕΚ Α' 113), με το άρθρο μόνο του οποίου μεταφέρθηκαν, από το υφιστάμενο τότε ενιαίο Λιμενικό Ταμείο Ν. Κυκλάδων, στο, δια του νομοθετήματος αυτού

ταυτόχρονα, συσταθέν Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Τήνου-Άνδρου με έδρα το Δήμο Τήνου, αρμοδιότητες δήμων και κοινοτήτων των νησιών αυτών, που έκτοτε υφίσταται και λειτουργεί σύμφωνα με τις προαναφερόμενες καταστατικές διατάξεις.

Μετά τη σύσταση του τελευταίου, (Λιμενικού Ταμείου Τήνου-Άνδρου), επανετέθη από αυτό, στη Διοικούσα Επιτροπή του Ιδρύματος Ευαγγελιστρίας Τήνου, το θέμα της καταβολής της ετήσιας, υπέρ του πρώτου, εισφοράς για κατασκευή ή συντήρηση των λιμενικών έργων του νησιού της Τήνου, την οποία η τελευταία αρνείται, ισχυριζόμενη, μεταξύ άλλων, ότι ως αποκλειστικός δικαιούχος αυτής ορίστηκε εξ αρχής, με τις σχετικές διατάξεις, το Λιμενικό Ταμείο Τήνου, το οποίο δεν υφίσταται πλέον, ενώ τα στη συνέχεια συσταθέντα, Λιμενικό Ταμείο Ν. Κυκλάδων και Λιμενικό Ταμείο Τήνου-Άνδρου, κανένα δικαίωμα δεν είχαν, ούτε και έχουν για την απόληψη της εισφοράς αυτής,.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.

Από τα προεκτεθέντα συνάγονται σε σχέση με το εξεταζόμενο ερώτημα, τα ακόλουθα συμπεράσματα:

Η ετήσια εισφορά, που αρχικά θεσπίστηκε για την κατασκευή του λιμένα της πόλης της Τήνου, στη συνέχεια, υπήχθη στα κοινωφελή έργα του Ιδρύματος για το νησί της Τήνου, στα οποία περιλαμβάνονται, με ρητή διάταξη, τα λιμενικά έργα του νησιού, **με αποκλειστικό δικαιούχο, λόγω αρμοδιότητας, το** (τότε υφιστάμενο) **Λιμενικό Ταμείο Τήνου**, και εν τέλει, οριζόμενη σε ποσοστό 5% επί των ακαθάριστων ετησίων εσόδων του Ιδρύματος της Ευαγγελιστρίας Τήνου, καταβαλλόταν, για την εξυπηρέτηση των ως άνω σκοπών, μέχρι το έτος 1981, οπότε και έπαυσε να υφίσταται το ως άνω δικαιούχο Ταμείο, συγχωνευθέν στο ενιαίο Λιμενικό Ταμείο Κυκλάδων.

Η ως άνω μεταβολή στα νομικά πρόσωπα των λιμενικών ταμείων, ήτοι η συγχώνευση του αρχικού δικαιούχου, Λιμενικού Ταμείου Τήνου, στο ενιαίο Λιμενικό Ταμείο Ν. Κυκλάδων, **αποτελέσει νόμιμο λόγο για την παύση της καταβολής της εισφοράς αυτής**, δεδομένου ότι, όπως συνάγεται ρητά από τις διατάξεις του άρθρου 3 του π.δ.704/1981, το νέο νομικό πρόσωπο του ενιαίου Λιμενικού Ταμείου Κυκλάδων, που προέκυψε από τη συγχώνευση αυτή, υπεισέρχεται, μεν, αυτοδίκαια, ως καθολικός διάδοχος, στα εν γένει δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του συγχωνευθέντος Λιμενικού Ταμείου Τήνου, **πλην όμως η συγκεκριμένη**

υποχρέωσή του, για την κατασκευή λιμενικών έργων αποκλειστικά στο νησί της Τήνου, εξικνείται μέχρι την εξάντληση των υφισταμένων, (κατά το χρόνο της συγχώνευσης), ταμειακών υπολοίπων του τελευταίου (Λιμενικού Ταμείου Τήνου), όπως προκύπτει ρητά από την παρ. 2 του αυτού ως άνω άρθρου, υποχρεούμενο στο μέλλον να μεριμνά για την κατασκευή και συντήρηση των λιμενικών έργων ολόκληρης της περιοχής αρμοδιότητάς του, ήτοι των παραλίων όλου του Νομού Κυκλάδων, ανάλογα με τις οικονομικές του δυνατότητες, τη σπουδαιότητα και το επείγον εκάστου έργου, σύμφωνα με την παρ. 1 του ως άνω άρθρου.

Συνεπώς εφόσον, μετά την ως άνω συγχώνευση, λαβούσα χώρα το έτος 1981, εξέλιπε το αρχικά δικαιούχο λιμενικό ταμείο Τήνου, εντεταλμένο, βάσει ρητής διάταξης, στην εκτέλεση έργων της αρμοδιότητάς του αποκλειστικά στο νησί της Τήνου, κατέστη αδύνατη η εκπλήρωση του σκοπού για τον οποίο συνεστήθη, από το Π.Ι.Ι.Ε.Τ. και υπέρ του Ταμείου αυτού, η επίμαχη ετήσια εισφορά και το Λιμενικό Ταμείο Ν. Κυκλάδων, δεν κατέστη νόμιμος δικαιούχος αυτής, κατ' επέκταση, δε, ούτε το νυν υφιστάμενο Λιμενικό Ταμείο Τήνου-Άνδρου, για το οποίο, στην περίπτωση που το Π.Ι.Ι.Ε.Τ. επιθυμεί και σήμερα την επιχορήγηση της κατασκευής και συντήρησης των λιμενικών έργων του Νησιού της Τήνου, θα πρέπει να υπάρξει νέα, υπέρ αυτού, νομοθετική ρύθμιση.

Κατόπιν των ανωτέρω το Γ' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους **ομόφωνα γνωμοδοτεί** ότι η υποχρέωση εγγραφής εισφοράς ποσοστού 5% επί των ακαθαρίστων εισπράξεων του Πανελληνίου Ιερού Ιδρύματος Ευαγγελιστρίας Τήνου στον ετήσιο προϋπολογισμό του Ιδρύματος, που προβλέπεται στο άρθρο 142 του β.δ. της 14/19-1-1939, σε συνδυασμό με το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 13, του Κανονισμού 8/1970 της Δ.Ι.Σ., που διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 7 παρ. β περ. 4 του ν. 349 της 12/19-6-1976, έπαυσε υφισταμένη μετά την κατάργηση, (δια συγχωνεύσεως), του αρχικού δικαιούχου, Λιμενικού Ταμείου Τήνου και δεν αναβιώνει υπέρ του νυν υφισταμένου Δημοτικού Λιμενικού Ταμείου Τήνου-Άνδρου, άνευ ρητής νομοθετικής ρύθμισης που να αφορά το τελευταίο.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

ΜΑΡΟΥΣΙ 21 -12-2012

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Γ' ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΣΚ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

Alafon

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΓΑΛΑΝΗ

Πάρεδρος ΝΣΚ